

KIS HÍR LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

ISTEN VELED GÓLYA MADÁR. (Lásd a 181. lapon.)

LXIII. köt. 12. szám. Ára negyedévre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1902. szeptember 21-én.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

KOSSUTH LAJOS —

— ÉS ÉN.

Irta Forgó bácsi.

(Folytatás.)

II.

A vármegye-házán.

Egy évvel később már Pestre kerültem kis diáknak az ev. gymnasiumba, mely még ma is fennáll és virágzik a jelenlegi Deák Ferencz-téren. Akkor Szénatér volt a neve, mely azonban a »Széntér«-ből származott. A német »Kohlplatz« rossz fordítása volt ez, mert inkább »Kelkáposztatér« lett volna annak a helyes magyartása. De ki törődött még akkor a magyar főváros tanács-házán magyar szóval, magyar dolgokkal!

Pedig már új élet bizsergett az egész országban, amely új élet gerjesztésében legnagyobb része volt *Kossuth* Lajosnak. Jeleit abban is láttuk, hogy a nők magyar gyártmányu kelméből varrattak ruhát, melyen a »HONI« szó volt olvasható. Fehér betük kék alapon és oly bőségben, hogy minta gyanánt hatottak. A férfiak nagy része meg gácsi posztóbul varrott zekét viseltek. Apró, de biztató jele volt ez is a nemzeti megújulásnak.

Naponkint kétszer is elmentem a mellett az oszlopos palota mellett a belvárosi Granátos-utcán, melynek kapu-szinében tarsolyos, karabélyos, nagy bajusszal ékeskedő huszár strázsálta a vármegye-házát; mert az volt az a görög stílusban épített palota.

Egy napon nagy sűrűség mozgolódott a kapuja előtt.

— Ma *Széchenyi* István gróf beszél és *Kossuth* Lajos felel neki, mondogatták az emberek, s befelé ömlöttek az udvarba, hogy a vármegye nagy termének karzatait elfoglalva, majd onnan hallgassák a két nagy férfiut — egymásnak nem *ellenségét*, csak *ellenfelét*, mint ahogy a politikai életben, országos ügyek körül a világon mindenütt az uralkodó többségnek van *ellenzéke*. De néha bár mily hevesen küzköd-

jenek is egymással, ez nem jelent egyebet, mint azt: hogy más-más uton igyekeznek ugyan-egy cél felé. Mert a cél közös: az imádott haza boldogítása. És épp ezért fognak a nemzet örök emlékében élni *Széchenyi* István is, *Kossuth* Lajos is, *Deák* Ferencz is, a lefolyt században *Eötvös* József báróval és *Andrássy* Gyula gróffal legkiválóbb vezérei a magyar nemzetnek.

Megvallom bűnömöt: iskolába kellett volna mennem. De az a lehetőség, hogy *Széchenyit* és *Kossuthot* láthatnám és hallhatnám, nagy összeütközést okozott lelkemben a vágy és a kötelesség közt. Már-már, legyőzve kívánságomat, a Szénatér felé kanyarodtam, midőn egyszerre kit látok a vármegye-ház kapujába befordulni? — *Bloksay* István kedves tanítomat és *Zsulavszky* Laczit!

Ez döntött. Feléjük rohantam s nagy volt a mi közös örömünk.

— Ugy tekints, mint ha még mindig én volnék a tanítód, mondá *Pista* bácsi s én ennél a hatalmamnál fogva feloldalak téged a mai iskola-látogatás alól. Ilyen jó alkalomad nem hamarosan kerül hallani és látni a két nagy államférfiut. Jösz velünk a karzatra, ahol jó helyünk lesz.

Könnyű volt *Katót* tánczba vinni. Aggódásom ezekre a szavakra teljesen lecsillapult s *Laczi*val kettesével rohantunk fel a mellék-lépcső fokain.

Nyüzsgött lenn a teremben a sok magyar ur s a karzat szinte recsegett a sűrű népektől, melyek ott egymás hegyén-hátán lesték a vita megeredését.

Háromunk részére csakugyan kényelmes hely jutott, melyet nyilván a *Laczi* nagybátyjának gondoskodásából tartottak fenn kettejök számára. De a befurakodott harmadikkal barátságosan osztozkodott a keskeny ülésben a két jó pajtás: *Laczi* meg én.

Megszólal a magas elnöki székben a csöngetyü. Még egy nagy zugás, morajlás, mely után csend uralkodott lent és fönt.

Pista bácsi mind ösmerte a jelesek.

— Ez ott *Bezerédj*, amaz ott *Pulszky* Ferencz, sugá *Pista* bácsi. Az a hatalm a

termet
pány:
ösmeri

Hog
volt az
előadás

Már

A figy
amolya

dón a
Széche

egész k
elő kü

Sürü
velt el

szavain
u. n. s

hol ak
látszott

oldalon
lon tilt

nagy z
név fel

után r
végig a

nagy d
eljenzés

szakad
ilyen d

Ekké
szemkö

igazán,
haját e

tekinte
napi ru
magyar

föl előt
hugáho

alig is
szintén

midőn
Emilia
épp ug
mondot

sebbre
megnőt
hangja,
csend.

termetű fekete ember meg a híres alispány: *Pali* bácsi, azaz *Nyáry* Pál. Hiszen ősmertitek?

Hogy is ne ősmertük volna! Hiszen ő volt az, aki legjobban nevetett a mi tavalyi előadásunkon.

Már többen szóltak, de rövidesen. A figyelmet le nem kötötték, mert csak amolyan hivatalos jelentések voltak. De midőn a következő pillanatban felhangzott a *Széchenyi* név, egyszerre megrezdült az egész gyűlés. Felszökött helyéről egy előkelő külsejű, barna férfi, *Széchenyi* István. Sűrű fekete szemöldökének árnyékából lővelt elő az az oroszláni tekintet, mellyel szavainak súlyát fokozta. Nem tartozott az u. n. sima szónokok közé. Hol rohamosan, hol akadozva beszélt; de, amint a hatásból látszott, mindig tartalmasan. Mig a jobb oldalon helyeselték beszédjét, a bal oldalon tiltakozás harsant föl. Befejező szavaira nagy zaj keletkezett, míg végre, a *Kossuth* név felhangzásakor, pillanatnyi mély csend után mintha villamos ütés nyilalt volna végig a sokaságon. A villámot csakugyan nagy dörgés is követte. Mert olyan riadó éljenzés keletkezett, hogy azt hittem, ránk szakad a ház. Először hallottam életemben ilyen dörgést. Szinte megfélemlített.

Ekkor felállott ülő-helyéről *Kossuth*, épp szemközt *Széchenyi*vel. Csak most láttam igazán, milyen szép ember. Selymes barna haját egy kis fésűvel lesimitva, nyájasan tekintett széllyel. Nagy-Abonyban hétköznapi ruhát viselt, de itt zsinóros bársony *magyarka* simult testéhez. És most tűnt föl előttem az is, mennyire hasonlít testvérhugához, *Zsulavszkyné*hoz. Hanem a szavára alig ismertem rá. Ott a családi körben szintén ejtett kedves, rövid kis beszédet, midőn vacsora alatt ráköszöntött az ő *Emilia* hugára. Hangjának meleg csöngése épp úgy járta át szívünket, mint az, amit mondott. De most, mint ha szava érezebbre vált, sőt mint ha maga egy fejjel megnőtt volna. Mentől inkább erősödött hangja, körülötte annál mélyebb lett a csend. Az emberek megbüvölve csüggöt-

tek ékes-szóló ajkain. Közbe-közbe megmozdult a jobb-oldalon a tiltakozás, amire azonban annál harsányabban nyilatkozott a helyeslés a bal-oldalon, az ellenzék padjain, míg, az elragadó szónoklat befejeztével, tomboló viharrá növekedett.

Pista bácsi mélyen megrendülve, Laczi kigyult arcczal és boldog büszkeségtől sugárzó szemmel ült ott, mig engem valami mámor fogott el, melyből csak akkor ocsudtam föl, midőn a közönség már oszladozott. Még a lépcsőkön, az udvaron s az utcán is zugott az »*éljen Kossuth!*«

Aki közületek ismerős Budapesten, tudja azt a nagy átjáró-házat ott az akkori *Uri*-, most *Korona*-herczeg-utca s a *Granatéros*-, most *Vármegye*-utca között. Régebben a *Trattner-Károlyi*-ház, most a *Pálffygróf*-néven nevezik. E ház arról nevezetes, hogy hajdanában itt alapult meg a Magyar Tudományos Akadémia — mely, mint a *Láncz*-hid, *Alag*-ut, a *Dunai-Gőzhajózás* és még sok nagy honi intézményünk, szintén *Széchenyi* alkotása — és itt volt a *Főposta-igazgatóság*. Amannak, ennek is palotái keletkeztek azóta. Azért irtam körül ezt a házat, hogy rátereljek titeket arra, amelyben *Kossuth* lakott. Hát e nagy átjáró ház mellett, az akkori *Hatvani*-, jelenben *Kossuth Lajos*-utca felé menet, a másodikban lakott az ünnepelt hazafi.

A szükségessé vált utca-bővítés végett néhány év előtt lebontották, s ez idő szerint négy emeletes czifra épület meredez a helyén. De előttem, valahányszor arra visztam, föltámad romjaiból az a kétemeletes, szerény, sőt talán disztelen régi ház, melyre fény áramlott a *Kossuth Lajos* nagy nevéből.

(Folytatom.)

KOSSUTH SZOBOR CZEGLÉDEN.

(Képpel a 180. lapon.)

MIKORÁRA a »*Kis Lap*«-nak ez a száma kezetekbe kerül, lefolytak immáron az országban azok a fényes ünnepségek, melyeket *Kossuth Lajos* születésének száz éves fordulója alkalmából rendeztek.

Ez ünnepek egyik legszebbikének Czegléd volt a szin-helye, ahol a halhatatlan szabadság-hősnek szobrot állított a hazafiui kegyelet.

Amint képünkről is láthatjátok, ez a szobor valóságos mester-mű és nagy dicsőséget szerez megalkotójának: *Horvai János*nak.

KOSSUTH-SZOBOR CZEGLÉDEN.

Ott áll a szép szobor gyönyörű kertnek közepén, ahol virágok illata lengi körül a magyar szabadság-harcz e dicső alakját.

A szobor leleplezése fényesen sikerült. Jeles szónokok méltatták ez alkalommal *Kossuth* Lajos érdemeit és az egész ország-

ből é
tára.

Gy
lehull
lottak
alakja

Fel
tias d
szellő,
dicsős
időkre

ISTE

ből érkeztek a koszorúk a szobor alapzataira.

Gyönyörű látvány volt, mikor a lepel lehullott és a nap-sugarak csillogva siklottak végig Kossuth Lajos érzébe öntött alakján.

Felhangzott körülé az ének és a hazafias dalok hangjait messzire elhordta a szellő, hogy hirdesse a nagy szabadság-hős dicsőségét és hirdesse, hogy a magyar örök időkre szívébe zárja nagyjainak emlékét.

ISTEN VELED GÓLYA-MADÁR.

(Képpel a czimlapon.)

*Isten veled gólya-madár,
Duló vihar el ne érjen,
Jussál el a messzi partra
Sértetlenül, szerencsésen!
Szeretetünk végig kísér
Mint hűséges, jó barátot,
Ki velünk a nyári fényben
Annyi-féle szépet látott.*

*Isten veled gólya-madár,
Mint ha nyarunk veled szállna!
Veled, mint a tűnő éjjel
Annyi ember édes álma.
Ami szép volt, tünezzék,
Szin és sugár bágyakozik,
Erdő, mező énekese
Sebb tájakra vágyadozik.*

*Isten veled gólya-madár!
Búval tölt el távozásod,
Nem tudod, mily bus e táj itt,
Hisz' te mindég fénybe látod.
Nem tudod, hogy mihelyt elszállsz,
Eljönnek az őszi árnyak
És az égen fenyegető,
Sűrű, sötét felhők járnak.*

*Isten veled gólya-madár,
Nézz ránk vissza szánakozva,
Sárga levél szálldos felénk,
Őszi szélnek szárnya hozza...*

*Őszi szélnek hideg szárnya,
Fagyasztó a lebbenése,
Száz virágot hervaszt sirba
Minden egyes rebbenése.*

*Isten veled gólya-madár,
Az egész táj velünk gyászol,
Bú-bánatát hirdeti a
Ködből szövött szürke fátyol;
Bánatát a lombtalan fa
Búsan hajló kopasz ága,
Őszi szélben kavarodó
Fonnyadt szirmok sokasága.*

*Isten veled gólya-madár,
Nem felejtünk, vissza várunk!
Jól tudjuk, hogy vissza hozod
Melengető nap-sugarunk!
A mihelyest szárnyad rebben,
Elszáll a tél hűvössége
S mosolyogva jö a tavasz
S vele színe, bűvössége!*

Roboz Andor.

INNEN-ONNAN.

Szerénység. *Turenne*, a francziák híres had-vezére (született 1611-ben, meghalt 1675-ben), nem csak vitézségével, de szerénységével is kivált kartársai közül. Midőn egyik legfényesebb diadalát aratta, este, mielőtt lefeküdt, a következő sorokkal értesítette feleségét a nagy eseményről: »Az ellenség elénk jött, a csatát elvesztette. Hála Istennek! A nap folyamán kissé elfáradtam, azért lefekszem pihenni. Jó éjt!« Ime egy sort sem irt arról, hogy a diadalt tulajdonképen ő vívta ki, hogy a legnagyobb hős-tetteket vitte véghez, hogy a legcsodálatosabb hadi cseleket eszelte ki. Egyik magasztalója így jellemzi őt: »Senki sem vitt nálánál nagyobb hős-tetteket véghez és senki sem emlékezett meg róluk nagyobb tartózkodással. Ha valamely győzelméről szólt, mindég úgy tűntette föl, mint ha csak az ellenség tévedésének köszönhetne volna. Ha arra kérték,

hogyan beszélje el, mint ment véghez valamely csata: mindent elmondott, csak azt nem, hogy megnyerte. Ha valamely híres had-játékról tért vissza, menekült az emberek tetszés-nyivánítása elől; elpirult, ha dicsérték és röstelkedve jelent meg a király előtt, mert tudta, hogy magasztalni fogja. «

Gép-zenekar. Csodálatos dolgokat eszel ki az emberi elmesség és szorgalom. *Müller* chicagói (ejtsd: csikágói) orvos tizenegy élet-nagyságu alakkal és hang-szerekkel ön-működő zene-kart szerkesztett össze. Az alakok belsejében elhelyezett gépek nem csak a zenét adják elő, hanem az alakokat is úgy mozgatják, mint ha valóban játszanának. Az egyiknek karja a vonót huzza a hegedűn, a másik a zongora előtt ül és üti a billentyűket, a harmadik fujja a trombitát, a negyedik ugyan csak veri a dobot, úgy hogy a néző azt hiszi: élő emberekből álló zene-kar játszik előtte. Roppant szorgalom kellett ez óriási gép megszerkesztéséhez. Nem kevesebb, mint 3000 ön-működő hangszer van bennük elhelyezve. A billentyűk száma pedig 6000. A zene-kar előtt női kar-mesternek az alakja látható. Ez adja meg a jelt a kezdéshez és rendkívül ügyesen mozgatja a kar-mesteri pálczát. A gépnek csodájára jár egész Chicago és, mint hirlik, Európába is el fogja hozni tulajdonosa és hang-versenyeket fog vele rendezni.

A herczegnő, a paraszt-fiu és a szamár. Egy francia ujság írja a következőket:

Choiseul (ejtsd: Soázöl) herczegnő, híres volt jó szivéről és irgalmatosságáról. Falun járván, egy kis paraszt-fiu jött vele szembe, aki kőmivesek mellett dolgozott. Kavicsokat hordott nekik kosarában. A herczegnő érdeklődve nézte a szegény fiu munkáját és megkérdezte, hogy nincs-e valami kívánsága?

— Egy szamarat szeretnék. Ha szamaram volna, vége szakadna minden gondomnak.

A herczegnő mosolygott és teljesítette a fiu kívánságát.

Harmincz évvel később, egy ismeretlen nevű férfiu látogatását jelentették be a szegény sorsra jutott herczegnőnek.

Az ismeretlennek szemében könnyek csillogtak:

— Nem ismeri meg a kis Pétert?

— Nem.

— A kis Pétert, akit egy számmal ajándékozott meg?

— Lehet, de nem emlékszem rá.

— Nos, kegyelmes asszonyom, én vagyok a kis Péter. A számár szerencsét hozott nekem, meggazdagodtam. Ám vagyonom a herczegnőt illeti meg tulajdonképen, mert ha meg nem ajándékoz akkor a számmal, talán még most is kavicsot hordanék. Eljöttem hát, hogy mindenemet kegyelmes-ségednek ajáljam fel.

A herczegnőt mélyen meghatotta a derék ember hálája, de ajánlatát nem fogadta el.

Ez az igaz történet már régen esett meg gyermekek, az az ujság, melyből kiirtam szintén régi, 1861-ből való, de azért most is csak jól esik olvasása, mert nincs szebb érzés, mint a hála.

FOGAS KÉRDÉSEK.

(Megfejtése a 192. lapon.)

1.

Mindenütt ott vagyok. A föld felett és föld alatt. Nem látsz, de azért mégis ott vagyok, ahol te vagy. Ott vagyok nappal és éjjel. akár ébren vagy, akár alszol. Jaj volna neked, ha távoznám. Egy pillanatig sem tudsz meglenni nélkülem. Ki vagyok?

2.

Által megy az ablakon
S még sem töri széjjel;
Egész napon láthatod,
Pihenni tér éjjel.

A TRANSZVÁLI KIVÁNDORLÓK.

— Regényes rajz a búrok életéből. —

(Számos képpel.)

Irta **Mayne-Reid**. Francziából fordította **Hegedüs Pál**.

(Folytatás.)

NÉHÁNY percz mulva a három barát találkozott és egy ideig csak zavaros kérdéseket intéztek egymáshoz és szaggatott feleleteket adtak egymásnak. Végre Piet némi aggodalommal azt kérde testvérétől, Hendriktől:

— Elfáradtatok, hogy egész éjjel csapatosan kerestetek?

— Nem, nem, légy nyugodt, felelé Hendrik élénken. Az irántad való érdeklődésből Lajos atyja és Blom Hans az este azt indítványozták ugyan, hogy háromnégy emberből álló csapatokban, különböző irányokban menjünk a keresésedre; ám a főnök azt felelte: »Köszönöm, de Pietet azzal, hogy úgy keressük, mint egy elveszett gyereket, nem akarom megszegyemíteni. A legjobb lovunkra ült. Van jó puskája és töltése, és van olyan legény, hogy az éjjeli véletlenek ellen meg tudja védeni magát.« Erre apánk köszönetet mondott barátainak, de oly hangon, hogy szó sem lehetett arról, hogy tervükkel megint elő hozakodjanak. Csak pitymallatkor kaptuk meg az engedélyt, hogy Lajos meg én a tegnapi uton eléd menjünk... De, ha te rosszul töltötted is az éjszakát, kedves Pietem, a mienk sem volt különb a táborban. Rychie és Annie, mikor az eső zuhogott, elszomorodtak és a távoli hiéna minden üvöltése megborzongatta őket. Anyánk higgadtabb volt; de ma reggel, hogy a lovamat meg akartam nyergelni, minden el volt készítve. A mama már eb-

ren volt és oly jól gondoskodott mindenről, hogy néhány zsömlét és ezt a lopó-tökös adta, hogy addig is, míg a táborba érünk, egy kicsit erőre kaphass.

— Hiába! Csak a mamák gondolnak mindenre, kiáltá Piet jókorát huzva a *brandywine*-ből, miután a zsömléből nagyokat falt.

— Ejnye, hát csakugyan az a véleményed, Piet barátom? kérde Rynwald Lajos. Akkor meg sem mutatom, mamám és Katrinka mivel láttak el, hogy bőjtölésednek véget vethess. Ők is gondoltak arra, hogy a réten, szabad ég alatt töltött éjszaka után éhes fogsz lenni; és mikor azt vettem ellen, hogy Van Dorné bizonyosan gondoskodott erről, nem akartak tágitani és azt mondták, hogy jó, ha mindegyikünk el van látva élelemmel arra az esetre, ha kutatásunk közben el köll szakadnunk egymástól... De, ha nem veszed szívesen Katrinka gondoskodását, a legjobb, amit tehetek, az, hogy együtt fogyasszuk el a harapni-valót, nehogy a hugom megnehezteljen, ha küldeményét vissza viszem. Szegény Katrinka, mennyit busult az éjszaka azon, hogy eltévedtél vagy meg vagy halva! Ma reggel a szemei csupa vörösek voltak.

— Csakugyan? kiáltá Piet örömtől sugárzó arccal. Ha valaki a fiatal leány szomorúságának a hallatára örülni látta volna Pietet, azt hihette volna, hogy a Katrinka bánatán ujjong.

XI. Uj akadály.

Miután így egymást üdvözölték, a három fiatal ember vissza indult a táborba, de nem oly sietve, mint szerették volna.

Hildy, aki a vad kutyákkal való harcban teljesen kimerült, a felhő-szakadástól,

mely a hosszú futás után bőrig áztatta, nagyon rosszul érezte magát. Szinte kín volt nézni, láb-szárai reszkettek. Gazdája megsajnálta, leszállt róla és a kantár-száron vezette.

— Nem ülnél föl az én lovamra? Majd én vezetem Hildyt, mondá Hendrik a testvérenek.

— Köszönöm, nem, felelé Piet; most, hogy egy kicsit össze szedtem magamat, a tábornál tovább is tudnék gyalogolni.

A fiatal vadásznak ez gyöngéje volt. Minthogy atyja először bánt vele férfiként, aki tud magán segíteni, a jó véleményre azzal akart rászolgálni, hogy a segítséget, mely pedig elkelt volna, nem fogadja el; de Piet az akácz tövisseitől kapott sebekről mint nem igen fájó karczolásokról beszélt; ezért tehát Hendrik a lovát nem is igen ajálgatta többé.

Mivel a három barátuk gyenge gyaloglóhoz kellett alkalmazkodnia, nem igen haladtak. A késés mind-hármukat boszantotta.

— Ha így haladunk, mikor érünk haza? dörmögte Piet busan.

— Nagyon szeretnék előre vágatni, mondá Hendrik, hogy az otthon-valókat megnyugtassam.

— Helyes, helyes! felelé Piet.

Ezzel lemondott arról az örömről, melyet az szerzett volna neki, ha közeledtére elütni látja a nyugtalanságot, mely annyi barátjának az arcját komorította el; de jobban esett neki, hogy ezt nem élvezheti és kedvesei egy órával előbb lesznek megnyugtatta.

De Lajos abban a pillanatban, mikor vágatni akart, Hendrik lovának a kantár-szárát megragadva, ezt megállította.

— Megállj! mondá barátjának; azt hiszem, okosabban cselekszel, ha itt maradsz. Hárman nem vagyunk sokan ahhoz, hogy a fenyegető veszedelemmel szembe-szálljunk.

— Veszedelemmel? És ugyan mifélével? kérdé Piet és Hendrik egyaránt megütődve.

— Oda nézzetek! felelé Lajos egy csapat ragadozó állatra mutatva, mely a tegnapi meglőtt bivalyok teteme körül nyüzsgött.

— Az undok fajzat! kiáltá Hendrik a vadász megvetésével, melyet a vadász-nyelven büdös állatoknak nevezett vad iránt érez. Lajos, te ma reggel nagyon félős vagy. A hiénák és sakálok nem veszedelmesek. Ne tegyük meg nekik azt az udvariasságot, hogy észre-vegyük őket. Ezek a gyávák ugyan nem fognak megtámadni.

— Sakálnak vagy hiénának nevezed ezt? viszonzá Lajos, egy vad-állatra mutatva, mely a falkától elvált és halkán mormogva feléjük közeledett.

Óriási oroszlán volt. A kivándorlók sohasem találtak ilyen hatalmassal. Mint-hogy a lakoma színhelyére későn érkezett, az állatok királya csak hulladékokat, lerágott csontokat, szóval: étvágyának nem elegendő falni-valót talált. Az utasok épp jókor érkeztek, hogy csalódásáért kárpótolják. Dühösen rázta sörényét, farkával a levegőben csapkodott, félig leguggolt és a szája szélét bömbölve nyalogatta. Ez a magaviselet, melyet az oroszlán-vadászok jól ismernek, a fiatal búroknak azt jelentette, hogy az oroszlán rájuk vetette a szemét.

Az oroszlánok a lovasokra csak a sűrűben veszedelmesek, ahol a lovak nem mozoghatnak szabadon. Ha a három barátuk a paripái jó állapotban lettek volna,

ha nagyot kerülnek; de akkori helyzetükben az előny nem az ő részükön volt. Csak két ló birta volna el a hosszabb vágatást. A harmadik össze rogyott volna és így gazdájának az életét veszedelemnek tette volna ki.

Mást tehát nem tehettek, minthogy a rettenetes ellenféllel szembe szállnak és mentől előbb ártalmatlanná teszik.

Piet inkább szokásból mint megfontolva, a nyeregbe vette magát, mert Hildy nem igen segíthetett rajta, és a három barát egy vonalban, vállhoz emelt puskával, mérőn nézve a bőszt oroszlánra, mozdulatlanul állt.

A rettenetes szomszédot magas fű takarta el. Néhány pillanat múlva az oroszlán oly közel volt, hogy vagy tíz macska-ugrással rájuk vethette volna magát.

— Egyszerre, vagy egymás után lőjünk? kérde Lajos.

— Egyszerre, felelé Piet.

— Nem... egymás után... sietett meg-

jegyezni Hendrik.

A kérdést az ellenségoldotta meg, amennyiben nekik rugaszkodott. A három vadász csaknem egyidejűleg rántotta meg a puskája ravaszát. Hendrik és Lajos golyói nem találtak, amiigen természetes volt, mivel megijedt lovaik nem álltak csöndesen. Czelozni is alig birtak és golyóik a magas fűben tűntek el.

Mi történt volna, ha Piet lován is ideges izgatottság vett volna erőt? Minden várakozás elle-

A HÁROM VADÁSZ CSAKNEM EGYIDEJŰLEG RÁNTOTTA MEG A PUSKÁJA RAVASZÁT.

nére ez az elesigázott, fél-holt ló mentette meg az életüket. Hildy annyira ki volt merülve, hogy annyi ereje sem volt,

amennyi az oroszlán megtévesztésére elég lett volna. A futást meg sem próbálhatta. A rémülettől megmeredt; meg se moczszant, ami lehetővé tette, hogy a gazdája csodálatos hideg vérrel vegye czélba az oroszlánt.

Piet oly sikert aratott, melyet a leg-hiresebb oroszlán-vadászok is megirigyelhettek tőle. Az oroszlán átlótt koponyával bukott fel; agy-veleje körülötte véresen locssant szét. A halál tehát tüstént bekövetkezett. Minthogy ezentul nem árthatott, a szörnyü állat úgy hentergett a pásziton, mint a házi-nyul.

Dél-Afrika mindenlakójára, benn-szülöttre vagy gyarmatosra, vee-burra vagy másra nincs nagyszerübb vadász-esemény, mint az oroszlán-lövés. Ez életében korszak-alkotó.

Ezért hogyan írjuk le Piet büszke szerencsáját? Ekkora oroszlán leterítése oly hőstett volt, mellyel méltóvá lett arra, hogy Katrinka kezére számithasson.

Társai szerencse-kivánatokkal halmozták el.

* * *

Győzőhöz a szerénység illik és Piet erről tett tanuságot, midőn testvérének és barátjának így felelt:

— Dicséretetek egy része szegény Hildy-nak szól; az ő mozdulatlanságának köszönhetem, hogy jól czéloztam. Bár mint legyen, azt kívánom, hogy oly szerencsések legyetek mint én, ha először találjátok szemtől-szembe magatokat oroszlánnal.

— Köszönöm a jó kívánságot, felelé Lajos; de csak nem akarod itt hagyni a zsákmányodat? Most oroszlán ő felségét még meg kell nyuznunk, pedig ez is késleltetni fog bennünket.

— Menj előre, Lajos, mondá Hendrik.

Minthogy az ut szabad, jó lesz megnyugtanni az otthon-valókat; én és Piet majd elvégezzük a dolgot.

— Akkor hát a viszontlátásig, mondá Lajos. Dicsőséges ujságokat viszek magammal. Istenem! Hogyan fognak fogadni, Piet barátom!

Lovát megsarkantyuzta és Pietre és Hendrikre hagyta az oroszlán megnyuzását. Az ily műveletekhez annyira értettek, hogy a bőrt rövid idő alatt lenyuzták és keresztbe a Hendrik lovára vetették.

Testvérének lassuságáról Hendrik észrevette, hogy Piet ereje nem vetekszik a bátorságával és ezuttal Pietnek az egészséges lóra kellett ülnie, míg testvére Hildyt kantár-száron vezette.

Nem telt bele egy óra, az utasok elég közel jártak a táborhoz, hogy a kivándorlók mozdulatait észre vehessék.

— Mi ez? Micsoda baj történhetett, amíg oda jártunk? kiáltá Hendrik.

A mována alatt megfőzhetetlen izgatottság uralkodott. Mindenki ide-oda rohant a hirtelen rémülettől. Ugy látszott, mint ha az emberek és állatok őrzöngénének.

Igen természetes nyugtalanságtól marcangolva, a két fiatal ember megkettőztette a lépteit, miközben a szemük folyton a furesa képre volt szögezve, amely felé tartottak.

Riasztó kiáltásokat hallottak; látták amint a cselédek az állatok után szaladtak, hogy össze tereljék őket. De még szokatlanabb az volt, hogy a szekereket kihuzták a táborból. Az ökröket befogták, mialatt a hottentoták minden lovat megnyergeltek. A vee-búrok tehát elhagyták a tábor, ahonnét csak egy-két hét mulva szándékoztak tovább menni.

védél
Az e
ségét
madá
Az a
czok
nem
struc
próba
négen
ugyan
buzd
tek l
így is
senye

ME

A x
ban

He
Lipót,
Vikár

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

Ló helyett strucz- madár.

A strucz-
madárnak
üldözőivel
szemben
egyetlen

védelme van. És ez rendkívüli gyorsasága. Az emberek, akik az állatok minden ügyességét ki szeretik használni, már a strucz-madárnak e gyorsaságát is értékesítette. Az afrikai strucz-telepeken, lovak és struczok közt verseny-futtatást rendeztek és nem nagyon hosszú pályákon mindig a struczok voltak a győztesek. Hogy erejét próbára tegyék, terhet raktak rá és fiatal négereket ültettek hátára. Az eredmény ugyan-az maradt. A strucz győzött. Felbuzdulva e sikeren, meglett férfiakat ültettek hátára és a versenyek nagy részében így is megelőzte a lovakat. A strucz-versenyek iránti érdeklődés mind inkább foko-

zódott, úgy, hogy most már könnyű verseny-kocsik elé is fognak struczokat. Eleinte persze nem tetszett a madár-világ ez óriásainak az új foglalkozás, azután beleszoktak. Most már nem csak verseny-, de teher-kocsikat is huznak, úgy, hogy nagy eredménnyel kezdik őket lovak helyett használni.

*

A sáska, mint ébresztő óra. Az ember úgy segít magán, ahogy tud — gondolják magukban a kínaiak, kik a sáskának egy fajtáját ébresztő órául használják. Hogy meg ne szökjön, czirok-féle növénynek a szárából készült kis kalitkában tartják és minden nap friss salátával vagy káposztalevéllal etetik. Az állat egész nap csöndesen üldögél, hanem reggel öt óra tájban olyan fül-kopogató lármát csap, hogy nincs az a kínai, aki tovább tudna aludni tőle. De hát éppen az a céljük, hogy fölébredjenek és munkához láthassanak. Sok lustagyermek ágya mellett nálunk is elférne ilyen sáska-rejtegető kalitka.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXIII. köt. 10-ik számában közölt pótló-rejtvény megfejtése:

„Hunyadi János.“

Helyesen fejtették meg: ifj. Toldy Lipót, Véghelyi Lajoska, Pap Zsigi és Irma, ifj. Vikár Béla, Weisz Jetti, Almásy Emma, Varga

Ila, Borhy Margit, Magassy Mariska, Áldor Laczi, Werner Janka és Margit, báró Ambrus Antoinette, Kerekes Gyuri, Lichtner Sanyi, g. Hunyady Ferencz, Marton Ilonka és Pista, Klein Gyula, Vajai Mariska és Gyula, ifj. Metzger Ede, Ferencz Pál, Székely Mariska, Markgruber Erzsébet, Vatyay Mariska, Vladár Ervin, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Haitsch Emmy és Ella, Fischer Erzsí, Perl Erzsike, Kazy Péter, Frankl Lilly, Milutinovits Corinna, Eichner Ernő és Bandi, Mar-

kovits Sárka, Andreánszky Gabi, Kiss Géza és Jenő, Garai Lujza és Mariska, Negro Gusztáv és Leo, Plotényi Zseni, Geréb Andor, ifj. Riedl Gyula, Kövesi Pali és Elek, ifj. Haukiss János, Farkas László, Hatschek Adrienne, Ponger József, Zsögöd-Grosschmid Sándor, Ranschburg Pál, Bethlen Irm. Totis Margit, Ilonka és Blanka, Flór Annicza és Janka, Hefty Paula, Szende Laczi, Gyomlay Erzsike, Brüll István, Herzog Dóra, Vilma és Dezső, Herzfeld Tónika, Sziesz testvérek, Moravcsik Erika és Gyula.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtént, nyertes lett *Milutinovits Corinna* Lugoson, kinek a jutalom-könyvet, (*Leány-történetek*). Elbeszélések, az ifjuság számára írta *Halden Erzsébet*; négy színnyomatu képpel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXIII. köt. 9-ik számában közölt rejtély megfejtését beküldték még: Ranschburg Pál, Peri Erzsike, Kazy Péter, Ferencz Pál, Csepy Sándor, Almásy Emma.

FOGAS KÉRDÉSEK MEGFEJTÉSE.

(Lásd a 182. lapon.)

1. *Levegő.* — 2. *Nap-sugár.*

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Karay Valér. Az ilyesmire, hogy ki találta fel a vas- vagy aczéltollat: bármely Lexikon ad felvilágosítást. Eredeti elbeszéléseket mint ha olvastam volna már. — **Flór Annicza.** Kérdeztem a négy cziczát: valj látrák-e Anniczát? Hát már hogy ne látták volna? De nem jöhet, sok a dolga. Mulasztását jóvá teheti, Forgó bácsit hogy ha szereti. — **G. Hunyady Ferencz.** Szüretkor, tehát a jövő hóban, mind berukkólnak a te jó barátaid: Rosszcsont Ferke, Vad Laczi, meg a többi. Csak a kedves Rózsikával vagyok megakadva. De majd beszélék a fejével, hogy ott, ahol mindig oly szívesen látták, miért nem mutatkozik? Reményilem, szavamnak lesz foganatja. — **Markgruber Erzsébet.** Tán a szüreti vakáció alatt ismét elszabadulhatsz abba a kedves szállóbeli tanyára. Ird meg, ugy leszen-e? — **Könyöki Ella.** Kedvesebb hirt nem is vehettem. No lám, no lám az a kis lány! Ma menyasszony, holnap asszony. Állandó, tiszta boldogságot kívánok az én régi kis olvasómnak. — **Vatyay Mariska.** Hát a sok szórakozástól nem értél rá nekem képes lev. lapot küldeni. Pedig bizony kevés fáradságból is tellett volna az a rövid sorocska. Hiszen több oda sem fér talán. De jóvá tennéd mulasztásodat, ha azokról a villamos halakról, a nagy czápáról meg a repülő halakról írnál egy takaros kis közleményt a te olvasó társaidnak a »Kis Lap«-ba. — **König Miska.** Szegény fehér egérke! Nem jobb ugyan az ő szürke testvéreinél, de mivel hogy fehér, hát

mindjárt kedvesebb. Pedig épp oly kevésé szolgál ő rá a nagyobb szeretetre, mint a szép gyermek. Pedig ezt többnyire kényeztetik. Bizony egy kissé igazságtalan a természet s a természetben az ember. Epp a minapában olvastam igen vonzó leírását egy ilyen elfogott fehér egérnek, melyet gazdája cukorral, tejjel mivel ugy magához szoktatott, hogy a kezéből szedegette a morzsát s míg a gazdája dolgozott, az író-asztalán sétált a kis állatka, vagy leült a farkinczájára s onnan a papiros széléről nézte azt a bolond nagy szerszámot, mely ide-oda szántogatott azon a fehér lapon, apró fekete figurákat pötttyentvén rája. Talán magatok is rátértek ezután, hogyan lehet kezessé tenni az egérkét. Csak arra vigyázzatok, hogy macska ne kerüljön a közelébe, mert ez bekapja ám, mint ahogy bekapta az említett urnak a cziczája is. — **Andreánszky Gabi.** Téged is szívesen látlak. — **Bethlen Irm.** Neked van igazad: ismered a *kiadó- és szerkesztő-hivatal* közötti különbséget. Ennek már azért is örvendek, hogy okot szolgáltatott a megszólamlásodra. — **Moravcsik Erika és Gyula.** Nincs abban hiba, csak olyan könnyűcske ne volna! Gondoljatok ki fogasabbat, azt küldjétek be. — **Farkas László.** Meltán büszke is lehetsz a te édes mamádra, akinek azóta ismét néhány kedves meséjét olvastam. Nagyon, nagyon tiszteltem őt. — **Ferencz Pál.** Kedves tudomásul veszem jelentésedet. — *Több levélről a jövő számban.*

Előfizetési felhívás

a

KIS LAP

október—decemberi folyamára.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, kérjük azokat a t. előfizetőinket kiknek előfizetésük e hóval lejár, szíveskedjenek megrendelésüket minél előbb megújítani, hogy a lap pontosan meg legyen küldhető.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyed évre 2 korona.

Fél évre 4 „

Egész évre 8 „

Az előfizetések, legczélszerűbben postai-utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület) intézendők.

A »KIS LAP« kiadó-hivatala.

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.